

OSNOVNA ŠOLA JAKOBSKI DOL

SPOMINEK JAKOBA

Projektna naloga pri izbirnem predmetu Turistična vzgoja

Projekt Turistične zveze Slovenije na zabavo v naravo.

Šolsko leto 2018/19

Avtorji (9. r.) :

Karin Dajčman
Kristjan Dvoršak
Jan Kobale
Klavdija Krajnc
Matej Krajnc
Anej Lorber
Veronika Očkerl
Lara Ornik
Mitja Peserl
Timon Planinc
Žak Purgaj
Tilen Rebernik
Gašper Rojko
Nino Šnajder
Jacques Tivadar
Maša Trojner
Sara Trojner
Rene Vačovnik
Jan Vuzem
Isabel Žmavc

Mentor: Mojca Križanec, prof. zgodovine in geografije, krizanec.mojca@gmail.com

OŠ Jakobski Dol, Spodnji Jakobski Dol 4, 2222 Jakobski Dol

Jakobski Dol, januar 2019

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali pri tej turistični nalogi. Še posebej hvala našim družinam, staršem in vsem bližnjim, ki so nam dajali podporo, bili potrpežljivi ter nam stali ob strani pri tem projektu.

Velika zahvala gre ravnatelju naše šole, gospodu Zdravku Šoštariću, in županu občine Pesnica Gregorju Žmaku, za podporo in finančno pomoč.

Hvala vinogradniškemu društvu in predsednici Martini Kraner-Puntnar.

Hvala tudi Društvu kmečkih žena in njeni predsednici Ireni Križan ter g. Leonu Senčiču.

Zahvaljujemo se tudi učiteljici Martini Šalamun, ki nam je pomagala pri lektoriranju, učiteljici Lani Zrinjanin za pregled povzetka v angleščini ter Dejanu Žmavcu za računalniško obdelavo zloženk.

Še posebej se zahvaljujemo mentorici Mojci Križanec, ki nas je skozi vso projektno nalogo vodila, nam svetovala ter nas usmerjala.

Nazadnje pa se zahvaljujemo tudi vsem občanom in občankam, ki so si bili pripravljeni vzeti čas za naša vprašanja, in so tako pomagali pri sooblikovanju našega projekta, da smo ga lahko izpeljali do konca.

PODATKI O ŠOLI IN NALOGI

ŠOLA: OŠ Jakobski Dol, Sp. Jakobski Dol 4, 2222 Jakobski Dol

tel. 02 729 58 00, fax. 02 729 58 02, spletna stran <http://www.osjakobskidol.si>

NASLOV RAZISKOVALNE NALOGE: Spominek Jakoba

AVTORJI:

Karin Dajčman
Kristjan Dvoršak
Jan kobale
Klavdija Krajnc
Matej Krajnc
Anej Lorber
Veronika Očkerl
Lara Ornik
Mitja Peserl
Timon Planinc
Žak Purgaj
Tilen Rebernik
Gašper Rojko
Nino Šnajder
Jacques Tivadar
Maša Trojner
Sara Trojner
Rene Vačovnik
Jan Vuzem
Isabel Žmavc

MENTORICA: Mojca Križanec, prof. zgodovine in geografije; krizanec.mojca@gmail.com

SODELAVCI:

Martina Kraner-Puntnar, Turistično-vinogradniško društvo Jakob, Irena Križan, Društvo kmečkih žena Jakob, Leon Senčič.

ŠTEVILO STRANI:

PRILOGE:

- kazalo vsebine,
- itinerarij,
- povpraševanje in ponudbe (vodič, izposoja, sodelavci),
- soglasje, izjava,
- stojnica, kviz, plakat.

POVZETEK

Dandanes imamo veliko obveznosti in vse manj časa zase. Vse preveč mladih preživi svoj prosti čas pred ekrani, zaprti med štiri stene.

Ali ne bi bilo lepše preživeti kakšnega dneva v naravi? Mi imamo to srečo, da živimo na lepem podeželju, zato vam bomo en majhen del našega kraja v tej projektni nalogi tudi predstavili.

Skupaj bomo odšli na potovanje, obiskali bomo našo preteklost, spoznali marsikaj novega in se ob tem sprostiti in zabavali.

Člani raziskovalne naloge imamo srečo, da živimo v idiličnem okolju Slovenskih goric. Naša občina obsega štiri naselja in Jakobski Dol je eno izmed njih. Kraj leži v Slovenskih goricah, ki so bogato vinorodno in živinorejsko področje. V kraju se skozi vso leto odvijajo kulturne prireditve, ki v naš kraj privabljajo turiste. Tukaj delujejo različna društva, ki spodbujajo razvoj turizma. Učenci in učitelji osnovne šole smo pripravili učno pot, tako da lahko naše obstoječe danosti pridno izkoriščamo za naše produkte.

Poudarek naše ponudbe bo na potovanju na podeželje, v preteklost in sodobnost. Tako smo v naši ponudbi Spominek Jakoba združili pridobivanje znanja z zabavo, ki poteka ob prijetnem druženju družin, prijateljev in vrstnikov. Naš izdelek želimo ponuditi mladim.

Želeli smo se obnašati tržno, zato smo aktivirali turistične dejavnosti in že obstoječo ponudbo v kraju ter izdelali ponudbo, ki je zanimiva za širok krog ljudi.

Nalogo smo izdelali na podlagi pričevanja krajanov in razpoložljive literature. Tako smo dobili informacije za nadaljnje delo in raziskavo. V nalogi so predstavljeni načini trženja našega potovanja, oglaševanje s plakati, ponudba preko spletne strani Turistično-vinogradniškega društva Jakob in druge oblike promocije. Naša ponudba bo dostopna na spletni strani šole, prav tako je naše delo zbrano v obliki raziskovalne naloge.

Pojdimo na obisk v Jakobski Dol.

KLJUČNE BESEDE: Autar, Autarjev stol, cesar Probus, ampelografski vrt.

SUMMARY

Nowadays we have got increasingly more duties and less time for ourselves. More and more young people spend their free time within four walls, in front of a screen.

Wouldn't it be nicer to spend a day outdoors? Well, we are lucky to be living in the lovely countryside. So, we will present a small piece of it in this project task.

Let us go on a journey together, revisit our past, find out something new and relax and have fun on the way.

The members of this project team are fortunate to be living in the idyllic surroundings of Slovenske gorice. Our municipality consists of four settlements and Jakobski Dol is one of them. Jakobski Dol lies in Slovenske gorice, a rich wine and cattle country. Throughout the year there are cultural events, which are inviting tourists to the town. There are various active organizations promoting the development of tourism. Primary school pupils and teachers have established an educational path, so that we can use our existing resources for our products.

The highlight of our offer is a journey to the countryside, in the past and the present. So, our offer 'Great legends of a small town' combines acquiring knowledge and having fun socializing with our family, friends or peers. We wanted to offer our product to young people.

We were thinking economically, so we used tourist activities and the already existing offer of the towns, thus producing an offer for a wide spectrum of people.

We made the task based on the locals' testimony and available written sources, which helped us gain information for further work and research. The task also presents different ways of marketing our trip through posters, an online offer on the Tourist and vineyard society Jakob's website and other promotional activities. Our offer will be available on the school website as well as our work in the form of the project task.

So, let's visit Vili, the giant and Jerica, the witch.

KEY WORDS: Autar, Autar's chair, the emperor Probus, ampelographic garden.

KAZALO

1. UVOD	1
2. RAZISKOVALNI DEL	3
2.1 Ideja.....	3
Zakaj Spominek Jakoba?	3
2.2 TEORETIČNI DEL.....	4
2.2.1 Površje in arhitektura Slovenskih goric	4
MLIN NA VETER oz. VOGRINOV MLIN	11
3. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA	12
3.1 Pogovor z udeleženci.....	12
3.2 Predstavitev ključnih udeležencev	12
3.2.1 Turistično-vinogradniško društvo	12
3.2. Društvo kmečkih žena Jakob	12
3.3 Leon Senčič	12
3.3 Itinerarij turistične poti.....	13
3.3.2 Tehnični program	14
3.3.3 Zemljevid	16
3.3.4 Povpraševanje in odgovori	16
3.3.5 Izračuni	17
4. TRŽENJE	18
4.1 Ponudba.....	18
4.2 Oglaševanje	18
4.3 Ciljne skupine.....	18
4.4. Kaj bo kdo opravil? - Naloge in zadolžitve.....	19
4.5 KONTAKTI	20
5. ZAKLJUČEK	21
6. VIRI IN LITERATURA	22
7. PRILOGE	23

1. UVOD

Pri pripravi projekta smo razmišljali, kaj ponuditi sodobnemu turistu, ki želi spoznati preteklost, sedanost in prihodnost našega kraja. To je bila težka naloga za našo raziskovalno skupino, sestavljeno iz mladih učencev, ki se vidijo kot turistični vodiči.

Želeli smo postati raziskovalci, ki potujejo v preteklost, da bi lahko razumeli sedanost kraja.

V zadnjem času so potovanja vedno bolj aktualna, saj človek strmi k raziskovanju in odkrivanju novega in neodkrita ter drugačnega. V kraju se krajani zavedajo svoje bogate kulturne dediščin in tradicije, na kateri je potrebno graditi prihodnost.

Naš proizvod, naš projekt želimo ponuditi tako gostom v domačem kraju, kot v bližnji okolici ter gostom iz sosednjih držav. Glede na to da imamo v strogem centru kraja relief cesarja Probusa, se želimo pobratiti s Sremsko Mitrovico, saj je cesar Probus izhajal iz Sremske Mitrovice. Bližina meje nam daje možnost čezmejnega turizma.

Naše turistično-vinogradniško društvo ponuja zanimive ogleda in v sodelovanju z ostalimi društvi prireja kulturne prireditve v kraju. Njihovo delo nam je bila dodatna motivacija, da smo se tudi mi lotili tega projekta.

Rdeča nit našega projekta je potovanje in raziskovanje Jakobskega Dola, ki temelji na legendah ter zgodbah preprostih ljudi. Naša temeljna naloga je, da čim večjemu številu gostov in turistov predstavimo naš kraj, da spoznajo bogato kulturo, tradicijo in prireditve.

Svojo ponudbo smo zasnovali tako, da obiskovalci lahko spoznajo naš kraj, se zabavajo in imajo dovolj časa za prijetno druženje.

Svojemu raziskovanju in turističnem proizvodu smo nadeli ime Spominek Jakoba. Naša maskota je Ovtar, čuvaj vinograda, ki bo vodil in usmerjal goste ter turiste. V kraju si popotniki lahko odpočijejo od vsakdanjega vrveža, zbistrijo misli, se nadihajo svežega zraka in se vrnejo v preteklost med legende. Naša želja je, da bi popotniki spoznali naš kraj, kako tukaj živimo ter bi poskusili dobrote našega kraja, ki jih bodo pripravile kmečke žene iz Društva kmečkih žena. Naša ponudba bo tako namenjena tistim, ki se želijo naučiti nekaj novega, in tistim, ki si želijo spočiti ter zamenjati mestni način življenja za vaškega.

Ciljna skupina je zastavljena zelo široko, in sicer so to osnovne in srednje šole (zaključne ekskurzije, dnevi dejavnosti), družine, popotniki na kolesih ter navdušenci kulebika-a.

Projekt smo razdelili na več enot. Prvi del obsega teoretično znanje, ki smo ga poiskali v literaturi in pri pričevalcih.

V drugem delu smo raziskali kraj, kar ni bilo težko, saj pri Turistični zvezi Slovenije že vrsto let pripravljamo turistične naloge iz Jakobskega Dola. Živimo namreč na vasi, ki jo obdajajo

vinogradi, polja, gozdovi ..., zato smo želeli te naravne danosti tudi izkoristiti. Kraj ima bogato turistično ponudbo, zato smo se odločili predstaviti le-to.

V tretjem delu smo oblikovali naš turistični proizvod. Navezali smo stike s Turistično-vinogradniškim društvom Jakob, z Društvom kmečkih žena Jakob ter KUD Jakob. Prelistali smo že izdelane ponudbe, se dogovorili s prevozniki in ostalimi zunanjimi sodelavci.

Pri izdelavi smo uporabili različne metode in oblike dela. Zbirali smo predloge, načrtovali naš logotip, sestavljali anketo, anketirali, iskali podatke v literaturi, se dogovarjali, odšli na teren, fotografirali, snemali in izdelovali pripomočke. Preizkusili smo se tudi v izdelavi spominkov.

Na koncu smo prišli do izdelka, ki ga lahko tržimo, kar je bil tudi cilj naše naloge. Ob delu smo se veliko naučili, se družili in spletali prijateljske vezi.

2. RAZISKOVALNI DEL

2.1 Ideja

Razpis Turistične zveze Slovenije z naslovom Potujem torej sem nam je predstavljal izziv, saj smo se srečali s težavo, kako privabiti goste od drugod, kako jim približati zanimivosti našega kraja. Vsako potovanje zahteva pripravo, saj se moramo seznaniti s krajem, z jezikom, navadami in običaji. Za glavno destinacijo smo izbrali center kraja, kjer si lahko ogledamo veliko različnih produktov in kjer skozi vso leto potekajo različne prireditve. Spomladi se krajani zberemo ob rezu stare trte, poleti nas združi čas zavetnika in postavitve klopotca, jeseni pa se zabavamo ob trgatvi.

Zakaj Spominek Jakoba?

V človeku že od nekdaj obstaja želja, da raziskuje preteklost in odkriva novo in ta želja se je vzbudila tudi v nas. Želeli smo spoznati naše korenine, da bi lažje zaživel s krajem. Ljudsko izročilo je polno legend in običajev, človek pa zelo rad tudi uživa ob domačih dobrotah.

Ker verjamemo, da to zanima tudi vas, smo se odločili, da vam del tega tudi ponudimo. Najprej smo se seznanili z legendami, običaji in značilno hrano. Za pomoč smo prosili Dr. Leona Senčiča, Društvo kmečkih žena Jakob in Turistično-vinogradniško društvo Jakob.

Izbrali smo ime Spominek Jakoba, kar je krajša oblika za Jakobski Dol. Domačini v vsakodnevem življenju uporabljajo besedo Jakob za kraj in ne Jakobski Dol.

2.2 TEORETIČNI DEL

2.2.1 Površje in arhitektura Slovenskih goric

Slika 1: Jakobski Dol

Jakobski Dol je majhna, urejena vasica, z lepo cerkvijo Sv. Jakoba, s šolo, storitvenimi in proizvodnimi objekti. Njena zgodovina sega daleč v preteklost, kajti rodovitna zemlja je dajala kruh mnogim generacijam.

Prebivalci Jakobskega Dola se še danes ukvarjajo s kmetijstvom.

Na obronkih Slovenskih goric se proti severovzhodu na površini 78 km² razprostira Občina Pesnica.

Jakobski Dol je del Slovenskih goric in upravno razvrščen v občino Pesnica. Na severu se razteza do naselij, ki spadajo k Sladkemu Vrhu in Velki ter Šentilju, na jugu meji na občini Jurovski Dol in Maribor.

Jakobski Dol sestavljajo naslednji zaselki: Drankovec, Flekušek, Kušernik, Mali Dol, Počenik, Ročica, Slatenik, Spodnje Hlapje, Spodnji Jakobski Dol, Zgornje Hlapje in Zgornji Jakobski Dol.

O stalni poselitvi teh območij lahko govorimo že v mlajši kameni dobi. To dokazuje najdba dveh kamnitih sekir na Spodnjem Hlapju (5.–3. tisočletje pr.n.št.). Na območju Jakoba je bilo najdeno tudi bakreno bodalo.

Prvi znani fevdalni posestniki širše mariborske okolice in dela slovenskih goric so bili Spanheimi. Ti so del svoje posesti leta 1091 podarili novoustanovljenemu benediktinskemu samostanu St. Paul oz. Šentpavel s sedežem v Labotski dolini.

Zaselki Babina, Ritiže in Ročica so najverjetneje sestavljali zametek kasnejšega posestnega urada Süssenwasser, ki je spadal pod gosposčino Viltuš. Ko so Viltuš podedovali grofje Turjaški, so bili njegovi lastniki baroni Herbersteini, iz dokumentov je mogoče razbrati, da je v sklopu tega urada na območju Jakobskega Dola živelo več kot 40 podložniških družin.

Sedanji osrednji del vasi se je pred postavitvijo cerkve najverjetneje imenoval Hlapje, ki se kot še enotna vas Chlaepp prvič omenja okoli leta 1265. Osrednji del vasi je pripadal zemljiškemu gospostvu Zg. Maribor.

Pisno omembo krajevnega imena Sant Jakob prvič zasledimo v popisu deželno knežjega davka iz leta 1527. Jeseni leta 1532 so kraj obiskali posamezni oddelki ogromne turške vojske, ki se je pod Sulejmanom II. namenila proti Dunaju, ob povratku pa so se znesli nad cerkvijo in jo popolnoma opustošili.

Od srednjega veka pa vse do ukinitve zemljiških gosposčin leta 1848 je sedanje območje Jakobskega Dola spadalo pod upravno in sodno oblast gospostev Viltuš in Zg. oz. Sp. Maribor.

V Krajevnem leksikonu Dravske banovine iz leta 1937 lahko za naše območje preberemo naslednje:« Pridelujejo vse vrste žita in krompirja. Dobro rodi tudi sadje, ki se v velikih množinah izvažajo. Povsod se goji vinska trta, ki donaja dobra vina. Stranski prihodek daje prodajanje jajc in perutnine.»

Kraj je dobil ime po zavetniku kraja Sv. Jakobu, kateri ima god 25. julija. Na god zavetnika so hodili viničarji do svojega gospodarja, ki je odločal, ali bodo še delali zanj ali ne.

RONDO

Rondo se nahaja v samem centru Jakobskega Dola, kjer nas bo sprejel ovtar Jakobskega Dola. Ovtar je bil nekoč zelo pomembna oseba kraja, saj je bil čuvaj vinograda.

Pravijo, da je v tistih davnih časih, ko na jakobskih strminah še niti vinske trte ni bilo, v naših krajih baje živel velikan po imenu Vili. Ogromen po telesu in prav takšen po svoji moči, je bil Vili, kljub svojemu kosmatemu videzu dobrodušen velikan. Vili je rad pomagal ljudem pri delu, vendar se je kaj kmalu pokazalo, da motika, kosa in kar je bilo takrat še podobnega orodja, zanj pač ni bilo primerno. Prej ko slej je končalo v kosih, Vili pa je v svoji vnemi marsikaj tudi potacal. Kljub veliki želji, da bi pomagal pri delu, je naredil več škode kot koristi. Tako je velikan Vili brez dela pohajal naokoli in se neznansko dolgočasil. Spal je v globelih Vučje jame, vodo pa je bil iz izvira v kamnolomu, ki ni presahnil niti v največji suši.

Naša dežela je bila v tistih časih del rimskega imperija, na čelu katerega je bil cesar Probus. Probus je bil ljubitelj vinske kapljice, zato je svojim vojakom zaukazal vinsko trto zasaditi na vseh prisojnih legah svojega cesarstva. Rimski vojaki so bili torej tisti, ki so k nam prinesli to nadvse cenjeno rastlino. Kaj kmalu so se po jakobških strminah razrasli vinogradi, ki so jeseni bogato obrodili. Je bilo pa nepridipravov, ki jim je zrelo grozdje dišalo veliko bolj kot delo v vinogradu, tudi takrat dovolj. Vinogradnikom, ki so vse leto pridno delali v svojih vinogradih, je zaradi tatinskih lenuhov ostajal le boren pridelek, saj so ga le-ti dodobra obrali. Vinogradniki so se jezili in se spraševali, kako bi lahko zaščitili svoj pridelek. In tako se je končno našlo delo tudi za velikana Vilija. »Autar naj bo«, so odločili vaški možje. Opremili so ga z autarsko palico in mu v varstvo pred tatovi zaupali svoje vinograde. Velikan Vili je vestno opravljal svoje delo čuvaja. Postal je strah in trepet vseh nepridipravov z dolgimi prsti. Njegovemu budnemu očesu in hitrim nogam, s katerimi je tako rekoč v trenutku lahko premeril razdaljo med Počenikom in Flekuškom, ni ušlo prav nobeno tatinsko bitje. Velikan Vili je bil s svojo čuvajsko službo zelo zadovoljen in zelo ponosen, da mu je uspevalo obraniti pridelek.

Nekega lepega jesenskega dne se je velikan Vili, truden od nenehnih obhodov med vinogradi, namenil malce spočiti. Vrste v vinogradih so bile za njegovo ogromno postavo veliko preozke, zato je le za hipec legel na zaro med njimi. Toplo sonce je sijalo in se smejalo izpod neba, ko je Vili na travi raztegnil svoje ogromno telo. Nikjer ni bilo nikogar, le tišina. Velikana Vilija je premagal spanec.

Jata vreščecih vrabcev ga je vrgla pokonci. Pomel si je oči, pregledal nadležne vrabce in se podal na obhod med vinogradi. Toda, glej ga zlomka! Svojim očem ni mogel verjeti, ko je naletel na obrane vrste. Medtem ko je počival na Ročici, so tatovi na Hlapju obrali skoraj pol vinograda. Vili se je strašansko razjezil. Lomastil je naokoli in iskal sledi, ki bi ga pripeljale do ukradenega grozdja, vendar zaman. Vedel je, da mu gospodarji svojih vinogradov poslej ne bodo več zaupali v varstvo. To je bilo zanj resnično preveč. Jezen in osramočen je dirjal med vinogradi, ne vedoč, kaj mu je storiti. Zavedal se je, da zaupanja ne bo mogoče povrniti. Svojo autarsko palico je v divjem besu z vrha Drankovca zalučal v dolino pod seboj. Zaradi njegove ogromne moči se je palica v zemljo zapičila vse do ročaja, ki še dandanes štrli na plano v središču naše vasi. Od tistega dne velikana Vilija ni videl nihče več. Pravijo, da jo je jezen in osramočen baje mahnil čez Pohorje in še veliko dlje. Kdo ve, morda se še danes sprehaja po temnih gozdovih Mežaklje in tuhta o nepridipravih, ki so mu v Jakobu obrali grozdje.

Slika 2: Autarjev stol (Mojca Križanec)

Autarska palica je podobna primitivni helebardi s kovinsko konico (nožem). Okrašena je z medeninastimi žeblički. Nosili so jo na rami, pripasano z usnjnim pasom ali z »bikovko«.

Na stavbi nekdanje pošte predstavimo relief rimskega cesarja Probusa. Na reliefu piše: »IMP.C.M.A. PROBUS AVG, 276-282«, kar pomeni: »Vladar cesar Mark Avrelij, Probus vzvišeni.« Bil je pobudnik vinogradništva v Slovenskih goricah. Rodil se je v Sirmiu (današnji Sremski Mitrovici). Njegova podoba v tej velikosti je svetovna redkost.

Slika 3: Relief Cesarja Probusa

V samem centru se nahaja tudi klopotec, ki jeseni odganja škorce in varuje vinograd – ampelografski vrt. Nasajenih je devetnajst sort, ki jih je dovoljeno saditi na našem območju. Na tej lokaciji je prav tako zasajena potomka 400 let stare trte iz mariborskega Lenta.

Slika 4: Jakobski Dol v Slovenskih goricah (članek kmečki glas 7. 8. 2013)

Na klopotec, najpomembnejši simbol Slovenskih goric, Prlekije in Haloz, so zelo ponosni tudi v Jakobu. Mladi ga v središču kraja, ob vznožju ampelografskega vrta, vsako leto postavijo s posebnim zanosom, med njimi tudi autar Martin Harc in prvi vinogradnik Roman Mulec.

Prireditve ob Jakobovi nedelji je časopis Kmečki glas (7. 8. 2013) opisal takole:

V Slovenskih goricah, zlasti v severnem, obmejnem delu, se držijo tradicije in po starem ljudskem izročilu na jacobovo v vinogradih že postavljajo klopotce. Z njimi naznanjajo, da je začelo grozdje že zoreti in da se s prevešanjem poletja v drugo polovico nezadržno približuje tudi jesen.

Tako je bilo tudi letos v Jakobskem Dolu, krajevnem središču gričevnatega dela občine Pesnica, kjer vsako leto v čast sv. Jakoba (25. julija), ki je tudi farni zavetnik, pripravijo krajevni praznik. Prireditve so se začele že sredi meseca, ko je Društvo kmečkih žena Jakob pripravilo Jakobsko kühlo 2013, državno tekmovanje v kuhanju štajerske kisle žüpe (juhe).

Različne prireditve, v katerih so sodelovale vse generacije in vsa društva, so dosegle svoj vrhunec prav preteklo nedeljo, ko je bilo tudi farno žegnanje. Poleg številnih drugih dogodkov so tega dne v središču kraja pri rondoju člani turistično-vinogradniškega društva tudi letos postavili klopotec.

Poleg klopotca, ki bo od grozdja odganjal lačne kljune ptic, bo za preostale nepridiprave na širšem območju Jakoba, kjer je ob travnikih in pašnikih najbolj razširjena prav vinska trta, skrbel ovtar. To je ime za nekdanjega slovenjegoriškega čuvaja pridelka v vinogradih, sadovnjakih pa tudi na polju.

Ob autarskem stolu postrežemo goste z domačimi dobrotami. Tukaj bodo učenci odigrali dve krajši igri (glej prilogi 1 in 2). Nato sledi krajši sprehod do Osnovne šole Jakobski Dol.

OSNOVNA ŠOLA JAKOBSKI DOL

Slika 5: Osnovna šola Jakobski Dol (Vir: OŠ Jakobski Dol)

V severovzhodni Sloveniji, približno 20 km stran od Maribora, leži majhen kraj, imenovan Jakobski Dol. V centru kraja leži OŠ Jakobski Dol, ki ima približno 150 učencev. To šolsko leto 2013/14 je šola praznovala 230-letnico šolstva.

Pouk je potekal po privatnih stanovanjih in je bil občasen. Prvi učitelj naj bi bil Jakob Zinauer. Leta 1783 je pouk potekal v stanovanju Mihaela Zinauerja, ki je postal vzorni učitelj. Leta 1859 so kupili staro hišo in jo preuredili v šolo, leta 1861 so ji prizidali še dve učilnici. Jedro današnje stavbe je iz leta 1896, ko je postala ljudska šola. Stavba je ostala nespremenjena vse do leta 1975, ko je bila obnovljena in dograjena. Leta 1981 so šolo ponovno dogradili, in sicer tri učilnice, večnamenski prostor, sodobno kuhinjo in vrtec.

Kljub stiski so učitelji, ravnatelji in ostali delavci šole vztrajali. Z razumevanjem so pomagali tudi Jakobčani. Pod streho so vzeli učitelje, za katere v kraju ni bilo stanovanj. Kasneje je pouk potekal v raznih prostorih po Jakobskem Dolu. Danes ima šola dovolj učilnic, vrtec in telovadnico. Ima tudi šolsko igrišče in park. V novembru leta 2013 so šolo začeli tudi obnavljati. V prvi fazi smo dobili novo kurilnico, sanitarije in okna. V drugi fazi naj bi pridobili sodobno knjižnico, računalniško učilnico, blok za proučevanje naravoslovja in tehnike ter upravne prostore s pripadajočo opremo.

Ponosni smo tudi, da je na našo šolo hodil reprezentant slovenske nogometne reprezentance Rene Krhin.

Sedaj šolo obiskuje 136 učencev. K šoli je priključen vrtec, kateri je bil dozidan leta 2007. Obiskuje ga 50 otrok.

MLIN NA VETER oz. VOGRINOV MLIN

Ogledali si bomo notranjost mlina na veter. Lastnik, izumitelj in graditelj Vogrinovega mlina je g. Rudolf Vogrin. Dokončno zgrajen je bil 22. avgusta 1998. Mlin je značilen po svojem srednjeveškem obzidju. Krila so v razponu 15 m. Nekoč so bili v Jakobskem Dolu trije mlini na veter, ki pa jih sedaj več ni.

Vogrinov mlin obratuje še danes in je v njem mogoče kupiti biološko moko.

Mlin deluje na veter in poganja kamne dinamo za elektriko - 220V, žene oljarno in poganja meh za kovaški ogenj.

Slika 6: Vogrinov mlin (Mojca Križanec)

3. OBLIKOVANJE TURISTIČNEGA PROIZVODA

3.1 Pogovor z udeleženci

Dejavnosti, ki jih želimo vključiti, so zelo raznolike, zato bomo za pomoč prosili zunanje sodelavce. Z vsemi, ki so želeli sodelovati, smo najprej navezali stik preko telefona ali osebno, potem pa smo jim poslali še dopis. Vsi so se z veseljem odzvali in bili pripravljeni sodelovati. Obiskali smo jih in posneli njihovo ponudbo ter delo. Dogovorili smo se o načinu sodelovanja, o njihovi in naši vlogi ter o cenovnem ovrednotenju predstavitve, prispevka ali ponudbe.

3.2 Predstavitev ključnih udeležencev

3.2.1 Turistično-vinogradniško društvo

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1992, in sicer najprej z imenom Turistično društvo, od združitve z vinogradniškim društvom leta 2010 naprej pa društvo nosi ime Turistično-vinogradniško društvo Jakob. Njegova osnovna naloga je razvoj turizma, promocija kraja Jakob, njegovih zgodovinskih, kulturnih in gospodarskih znamenitosti.

3.2. Društvo kmečkih žena Jakob

Je bilo ustanovljeno leta 1985 kot Aktiv kmečkih žena leta 1998, se je preimenoval v Društvo kmečkih žena Jakob. Namen društva je povezovati kmečke žene, skrbeti za izobraževanje in prenos koristnih izkušenj, organizirati družabne in kulturne aktivnosti in si prizadevati ustvariti za kmečke žene ustrezno mesto v družbi.

3.3 Leon Senčič

Doktor Leon Senčič je domačin, ki se je specializiral za proučevanje zgodovine kraja. Po njegovi zaslugi imamo na voljo precej gradiva, ki nam služi za raziskovanje kraja.

3.3 Itinerarij turistične poti

Po vseh teh dejavnostih je sledila izdelava programa našega potovanja. Naš program smo prevedli tako v nemški kot angleški jezik. Odločili smo se, da bomo ponudbo oz. program uporabljali za vse goste oz. turiste v kraju.

Druženje oz. naše potovanje se začne v središču kraja, v krožišču. Sledi ogled znamenitosti, ki so na voljo v bližini. Nato sledi promocijski ogled filma o kraju in življenju v kraju.

Naše potovanje bomo začeli v središču kraja, kjer si bomo ogledali dva prizora o velikanu Viliju ter tako spoznali zgodovino kraja. Sprehodili so bomo skozi ampelografski vrt do reliefa cesarja Probusa. V krožišču nas bo pričakala vinogradniška malica. Sledi pot do Mlina na veter. Druženje zaključimo z igrami, zabavnim druženjem in popoldansko malico. Podrobnosti in časovni raspored so zapisani v tehničnem programu.

Večino aktivnosti prevzamemo sami, zunanji sodelavci in njihove naloge so opisane v samem tehničnem programu.

Izdelali smo ponudbo s kratkim opisom aktivnosti, ki jo prejmejo obiskovalci, in je sestavni del našega trženja ter oglaševanja.

SPOMINEK JAKOBA

Projekt »Spominek Jakoba« je bil pripravljen s strani OŠ Jakobski Dol, v sklopu projekta Turizmu pomaga lastna glava. Pri projektu so sodelovali učenci 9. razreda, učitelji OŠ Jakobski Dol, društva ter občani kraja.

KROŽIŠČE

Naše potovanje se bo začelo v samem centru Jakobskega Dola, kjer si bomo ogledali predstavitveni film o kraju. Spoznali bomo legendo o velikanu Viliju, autarski stol, ampelografski vrt ter relief cesarja Probusa. Sledi sprehod do OŠ Jakobski Dol.

MLIN NA VETER

Obiskali bomo mlin na veter. Lastnik nam bo predstavil, kako so nekoč mleli pšenico, da so dobili moko.

3.3.2 Tehnični program

Naše druženje smo morali časovno opredeliti in določiti naloge ter zadolžitve posameznih udeležencev. Pričetek našega potovanja bi bil ob 9. uri, zaključili bi ga med 17. in 18. uro zvečer. Obiskovalce časovno nismo preveč omejili, predvsem smo jim dali dovolj časa za posamezne ogled, pa tudi nekaj prostega časa.

Okvirni časovni raspored in zapis zadolžitev smo opredelili takole:

Tabela 1: Tehnični program

Čas	Dejavnost	Udeleženci in zadolžitve
9.00–11.00	Zbiranje v krožišču in srečanje z Vilijem-Autarjem, ogled ampelografskega vrta, relief cesarja Probusa, OŠ Jakobski Dol.	Vodi mentorica.
11.00–12.00	Ogled predstavitvenega filma v Kulturni dvorani.	Za predvajanje filma poskrbi ga. Anita Kirbiš. Sanitarije.
12.00–13.00	Vinogradniška malica.	Poskrbi Društvo kmečkih žena Jakob.
13.00–15.00	Ogled Mlina na veter ter mletje pšenice; peka ocvirkovke.	Vodi g. Vogrin.
15.00–17.00	Nastop folklorne skupine KUD Jakob in OŠ Jakobski Dol.	Vodita Franja Senčič in Štefka Kocjan-Miuc.
17.00–18.00	Druženje in zabava (poskrbeti je potrebno za varnost).	Igre (člani skupine). Malica: Kmečke žene.

Podrobnejše opredelitve aktivnosti:

1. KROŽIŠČE IN KULTURNA DVORANA 9.00–13.00

Naše potovanje se bo začelo v samem centru Jakobskega Dola, kjer si bomo ogledali predstavitveni film o kraju. Spoznali bomo legendo o velikanu Viliju, autarski stol, ampelografski vrt ter relief cesarja Probusa. Sledi sprehod do OŠ Jakobski Dol. Sledi ogled predstavitvenega filma v Kulturni dvorani ter vinogradniška malica.

2. MLIN NA VETER 13.00–15.00

Obiskali bomo mlin na veter. Lastnik nam bo predstavil, kako so nekoč mleli pšenico, da so dobili moko. Spekli bomo tudi ocvirkovko.

3. DRUŽENJE IN ZABAVA 15.00–18.00

Želimo razmigati telo, se družiti in zabavati ob družabnih in športnih igrah. Pripravljene bodo igre za mlade in manj mlade, vesele po srcu in željne izzivov.

3.3.3 Zemljevid

Za našo pot smo na zemljevidu vnesli posamezne točke, da se obiskovalci lažje orientirajo.

Slika 27: Zemljevid Jakobskega Dola (Vir: Mariborska razvojna agencija)

3.3.4 Povpraševanje in odgovori

Sestavili smo povpraševanje in povabili k sodelovanju vse akterje na našem potovanju. Povpraševanje smo poslali Turistično-vinogradniškemu društvu Jakob, Društvu kmečkih žena Jakob, g. Ivanu Vogrinu, g. Leonu Senčiču ter KUD-u Jakob.

3.3.5 Izračuni

V ceno ponudbe smo zajeli vse morebitne stroške, ki smo jih lahko predvideli, tako fiksne kot variabilne. Pri oblikovanju cene smo pridobili vse potrebne cenovne ponudbe in jih upoštevali.

Fiksni stroški:

- ogled Mlina na veter s peko 40 EUR.

Variabilni stroški:

- vinogradniška malica: 2 EUR + 2EUR,

- večerja: 6 EUR.

Stroške izvajanja bomo preračunali glede na povpraševanje. Idealno število obiskovalcev se lahko giblje med 10 in 20. Ob posameznem obisku se lahko cene glede na povpraševanje in različne želje preračunajo ponovno.

Pri načrtovanju dela smo okvirno predvideli tudi ostale stroške:

- pripomočki za peko: 10 EUR,

- zabava: 10 EUR.

Za sredstva smo zaprosili občino Pesnica in šolski sklad OŠ Jakobski Dol.

4. TRŽENJE

4.1 Ponudba

Ko vse to postorimo, moramo svoje izdelke tudi tržiti. Izdelali smo letak in zloženko, ki ju bomo razdelili učencem šole in jo ponudili v info točki. Prav tako bomo reklamni material odnesli na bližnje turistične agencije - Leze v Lenartu, Sonček in Relax v Mariboru.

Za predstavitev izdelujemo našo maskoto, ki jo bomo predstavili na stojnici.

4.2 Oglaševanje

Najprej predstavimo nalogo na šolski spletni strani, ekipa šolskega radia posname reklamno sporočilo in prispevek za objavo na lokalnem radio Slovenske gorice, pripravili bomo tudi prispevek za Občinske novice.

Na oglasnih panojih v kraju in v občini Pesnica ter v sosednjih občinah bomo izobesili plakate. Zloženke bomo poslali turističnim društvom v matični občini ter sosednjim turističnim društvom. K obisku bomo povabili učence iz sosednji šol in sosednjih občin. Ravnatelj bo o projektu in ponudbi obvestil ravnatelje na Aktivu ravnateljev.

Navezali bomo stik z lokalnima TV postajama:

- v Lenartu, kjer je lastnik Silvo Lešnik,
- SIP TV, katere lastnik je Danijel Pohorec.

Stike naveže mentorica Mojca. Poprosimo jih za objavo ponudbe.

Učitelj računalništva Dejan Žmavc izdelava spletno stran, kjer objavimo ponudbo, letake, plakate in celotno nalogo. Stran dopolnjujemo s slikami in preko nje izmenjujemo mnenja ter zbiramo predloge in ponudbe ter pripombe. Stran je trenutno še v izdelavi in jo dopolnjujemo.

4.3 Ciljne skupine

Naše ciljne skupine so obiskovalci vseh starosti, s poudarkom na družinah. Ponudba je pripravljena tako, da jo lahko prilagodimo različnim ciljnim skupinam. Tudi učenci osnovnih in srednjih šol so lahko med našimi obiskovalci. Zanje lahko pripravimo skrajšano verzijo, primerno za kulturni ali naravoslovni dan.

4.4. Kaj bo kdo opravil? - Naloge in zadolžitve

Tabela 3: Sodelujoči in zadolžitve

SODELUJOČI	ZADOLŽITVE
Turistično-vinogradniško društvo Jakob	<ul style="list-style-type: none"> - poskrbi za promocijo ponudbe - pomaga pri delitvi ponudb - se poveže s sosednjimi TD
Društvo kmečkih žena Jakob	<ul style="list-style-type: none"> - pomaga pri pripravi vinogradniške malice in večerje
KUD Jakob in Folklorna skupina OŠ Jakobski Dol	<ul style="list-style-type: none"> - prikaz tradicionalnih plesov in napevov
Vodička Mojca Križanec	<ul style="list-style-type: none"> - kontaktna oseba z vodjo obiskovalcev - poskrbi za izpeljavo poti in vodenje, finance - kontaktira z ostalimi udeleženci
Učenci raziskovalne skupine	<ul style="list-style-type: none"> - izpeljejo program za učence in sodelavce šole (krajša varianta) - pri konkretni izvedbi se vključijo pri animacijah, delavnici ... - pripravijo stojnico za predstavitev - izdelajo spominke - priskrbijo material za izvedbo delavnice (ob pomoči mentorice) - skrbijo za promocijo - fotografiranje
Ravnatelj OŠ Jakobski Dol Zdravko Šoštarić	<ul style="list-style-type: none"> - ponudbo posreduje ravnateljem na aktivu - podpira izvedbo in pomaga pri sponzoriranju majic, predpasnikov ter stojnice
Župan Občine Pesnica Gregor Žmak	<ul style="list-style-type: none"> - ponudbo posreduje drugim županom - poskrbi za sponzorstvo majic, stojnice
Dejan Žmavc, profesor računalništva	<ul style="list-style-type: none"> - posname oddajo za šolski radio in jo posreduje lokalnemu radiu - izdelava in posodablja spletno stran - objavi nalogo na šolski spletni strani
Mentorica Mojca Križanec	<ul style="list-style-type: none"> - poskrbi za material za delavnico - skrbi za promocijo (radio, časopis, splet) - kontaktira z ostalimi udeleženci
KUD Jakob	<ul style="list-style-type: none"> - odstopi kulturno dvorano za projekcijo filma - nudi sanitarije
g. Ivan Vogrin	<ul style="list-style-type: none"> - ogled in predstavitev Mlina na veter - priprava ocvirkovke z Društvom kmečkih žena Jakob

4.5 KONTAKTI

Glavne kontaktne osebe:

Martina Kraner-Puntnar, Turistično-vinogradniško društvo Jakob, martina@kraner-plateis.com

Irena Križan, Društvo kmečkih žena Jakob

Mojca Križanec, OŠ Jakobski Dol, krizanec.mojca@gmail.com, 051 35 20 88

Kontaktne osebe se povežejo z vodičem, ki prevzame obveščanje drugih udeležencev in se dogovori z vodjem obiskovalcev ter prilagodi program in potovanje turistom.

5. ZAKLJUČEK

Svoje zapise smo tako zaključili. Seveda pa se zavedamo, da smo šele na začetku poti in da nas čaka še veliko dela. Nekaj nalog smo pustili za toplejše pomladanske dni.

Tukaj ne smemo pozabiti izpostaviti, da bomo projekt z velikim veseljem nadgrajevali, iskali vedno nove ciljne skupine in potek dneva tudi ustrezno nadgrajevali.

Posneli smo kratek dokumentarni zapis našega raziskovanja, ki mu bomo dodali še posnetke s terena, ko bomo pot tudi preizkusili s skupino obiskovalcev.

Najprej bomo program ponudili učencem in delavcem naše šole in poizkusili izvesti kulturni dan. Ta izkušnja nam bo v pomoč pri izboljšanju samega projekta in ponujene poti ter spremljajočih aktivnosti.

S pobudami iz okolice in mnenji anketirancev bomo nadgrajevali našo ponudbo in jo razširili, v kolikor bomo zaznali zanimanje. Predvsem bomo razširili promocijo preko spleta. Vse učence bomo pozvali k »oglaševanju« našega produkta. Hkrati bomo na šolski spletni strani objavili tudi razpis za najboljšo idejo ali predlog novosti v naši ponudbi.

Veliko smo se naučili, pri delu smo se zabavali, predvsem pa gojili medgeneracijske odnose in se družili. Stkali smo nova poznanstva in prijateljstva, ustvarili nove ideje za preživljanje prostega časa in druženja z vrstniki in starejšimi ter mlajšimi - tega je vedno premalo.

Menimo, da smo s svojim delom naredili velik korak naprej v promociji svojega domačega kraja in v lastnem razvoju bodočega turističnega delavca. Morda smo nekaj prispevali tudi k večjemu številu gostov oz. turistov.

V časih, ko se premalo družimo in pogovarjamo, je naša ponudba zelo dobrodošla. Upamo, da se nam boste pridružili. Mi vas bomo vodili, se z vami učili in vam vsakdan popestrili. Naužijmo se svežega zraka, poskusimo dobro domačo hrano in odpotujmo za kratek čas v preteklost z velikanom Vilijem in s čarovnico Jerico. Zabavajmo se v prijetni družbi vrstnikov, družine in prijateljev.

Potovali smo v preteklost, delali v sedanjosti in razmišljali ter ustvarjali za prihodnost.

6. VIRI IN LITERATURA

Ivan Stopar, Grajske stavbe v vzhodni Sloveniji, Partizanska knjiga, Ljubljana 1990, Zrelo klasje, XII, str. 2, 2008.

Zrelo klasje, XIII, str.3, 2009.

Drago Korade, Štajerski ovtar se primerno vključuje v program postavljanja klopotca, Litera, Maribor 2009.

Leon Senčič, Pripovedka o »autarju« Viliju, Občinske novice občine Pesnica,17, 2013.

Društvo kmečkih žena Jakob, Naših 20. let, april 2008.

Društvo kmečkih žena Jakob, Zbornik, Jakobski Dol, Kraj in ljudje, Jakobski Dol,

Kulturna dediščina Jakobskega Dola, Jakobski Dol, 1993.

7. PRILOGE

Fotografije naših spominkov.

OŠ JAKOBSKI DOL

SP. JAKOBSKI DOL 4

2222 JAKOBSKI DOL

SOGLASJE

Starš/-a _____ otroka _____, ki obiskuje 9. a razred

Izjavljam/-va, da sem seznanjen/-a in

SOGLAŠAM/-VA NE SOGLAŠAM/VA

(ustrezno obkrožite)

- s potekom festivala TPLG,
- z javno objavo rezultatov,
- z objavo imen in fotografij svojega otroka.

Obvezujem/-va se, da bo moj otrok:

- imel zahtevano opremo,
- spoštoval pravice drugih učencev in delavcev,
- skrbel za lastno zdravje in varnost ter ne bo ogrožal zdravja in varnosti ter osebne integritete drugih učencev in delavcev,
- spoštoval dogovorjena pravila in urnik dela.

Kraj in datum: _____ Podpis staršev: _____

Mentorica: Mojca Križanec

OŠ JAKOBSKI DOL

SP. JAKOBSKI DOL 4

2222 JAKOBSKI DOL

IZJAVA O SEZNANITVI

Spodaj podpisani ravnatelj Zdravko Šoštarić in mentorica Mojca Križanec v okviru raziskovalne naloge v okviru festivala Turizmu pomaga lastna glava – Potujem torej sem, izjavljava in potrjujeva, da so starši in učenci OŠ JAKOBSKI DOL seznanjeni:

- s potekom festivala TPLG,
- z javno objavo rezultatov,
- z objavo imen in fotografij svojega otroka.

Starši so prejeli soglasje in nam ga vrnilo podpisanega.

Mentorica: Mojca Križanec

Ravnatelj: Zdravko Šoštarić, spec. prof.

Žig